



Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,
The Journal of Social Sciences Institute
Sayı/Issue:34 – Sayfa / Page:
ISSN: 1302-6879 VAN/TURKEY

Makale Bilgisi / Article Info
Geliş/Received: 13.01.2017 Kabul/Accepted:25.03.2017

GAZİANTEP İLİNDE ZEYTİNYAĞI İŞLEME TESİSLERİNİN KURULUŞ ŞEKİLLERİ, PERSONEL DURUM ANALİZLERİ VE SORUNLARI

**THE ESTABLISHMENTS OF OLIVE OIL PROCESSING
FACILITIES IN GAZİANTEP, PERSONAL SITUATION ANALYSIS
AND ITS PROBLEMS**

Yrd. Doç. Dr. Zeynep Müjde SAKAR
İğdır Üniversitesi,
Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü,
e-posta: zeynep.sakar@gmail.com

Prof. Dr. Turan BİNİCİ
Harran Üniversitesi,
Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü,
e-posta: turan.binici@yahoo.com

Öz

İklim ve toprak koşulları uygun olduğundan Gaziantep ilinin tüm ilçelerinde zeytin ve zeytinyağı üretimi yapılmaktadır. Yapılan bu çalışma; Gaziantep ili genelinde faaliyet gösteren ilçelerden Şahinbey'de 2 Şehitkamil'de 2, Nizip'te 21 ve Oğuzeli'nde 5 adet olmak üzere toplam 30 adet zeytinyağı işleme tesisinde, Tam Sayım Yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Saha çalışmasında işletmeler ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen veriler kullanılarak uygulanan anketlerdeki her bir soru seçeneklerinin frekans analizi yapılmıştır. 2015 yılı üretim dönemine ait anket yoluyla elde edilen verilerden yola çıkılarak, araştırma bölgesinde zeytin işleme tesislerinin faaliyet süresi, hukuki ve personel durumları ortaya konulmuştur.

Anahtar kelimeler: Gaziantep, Zeytin, Zeytinyağı, Anket, Tarım

Abstract

Olive and olive oil production is suitable in all the districts of Gaziantep province. This work; Gaziantep province has been operating in the province of Şahinbey, 2 in Şehitkamil, 21 in Nizip and 5 in Oğuzeli in total 30 olive oil processing plants by using the Full Count Method. In the fieldwork, frequency analysis of each question option in the questionnaires using the data obtained as interviews with the operators was made. By the way of the data obtained by the questionnaire of the production period of 2015, the duration of operation, legal and personnel status of the olive processing plants in the research area were determined

Keywords: Gaziantep, Olive, Olive Oil, Survey, Agriculture

1. GİRİŞ

Akdeniz uygarlığının bir sembolü olan zeytin (*Olea europaea* L.), tarih boyunca bu bölgede kurulan uygarlıkların temelini oluşturmuştur. Zeytin, besin değeri yüksek olduğu için insan sağlığı açısından önemli bir gıda maddesi olup, ülke ekonomisi ve halkın beslenmesi açısından da önemli bir kültür bitkisidir. (Pala et al., 2001; Anonymous, 2005). Türkiye’de dünya’da olduğu gibi üretilen dane zeytinin yaklaşık %73’ü yağa işlenmekte geri kalan kısım ise sofralık zeytin olarak işlenmektedir. Türkiye zeytin ağacı ve zeytin işletme sayısı itibarıyla dünyanın önemli zeytinyağı üreticisi ülkelerden biri olmasına rağmen, Türkiye’nin ticaret hacminde ve üretim kapasitesinde arzulanan yerde olmadığı ve zeytincilik işletmelerinin parçalı yapısının üretime olumsuz etkileri bulunduğu yapılan araştırmalarda ortaya konulmuştur. (Yavuz ve Gürbüz, 2000). Ülkemizde zeytinyağı tüketimi gerek fiyat ve gerekse Türk halkının alışkanlıkları nedeniyle istenilen düzeyde değildir. Zeytinyağı tüketimi adeta üretim bölgeleriyle sınırlı kalmaktadır.

2. ÇALIŞMANIN AMACI

Çalışmanın temel amacı, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde gün geçtikçe daha önemli hale gelmekte olan zeytincilik sektöründe yaşanan sorunlar ile birlikte; Bölgedeki mevcut durum ve ekonomik analizleri zeytinyağı üreten işletmelerin işletme faaliyet sonuçlarının belirlenmesi, İşletmelerin faaliyet sonuçlarına etki eden faktörlerin saptanması, ekonomik faaliyet sonuçlarını tespit etmek ve üreticilerin sorunlarını incelemektir. Belirlenen yetersizlikler için çözüm önerileri getirilmesi ve zeytincilik sektörünün geliştirilmesi olanaklarının ortaya konulmasıdır.

3. MATERYAL ve YÖNTEM

3.1. Materyal

3.1.1. Araştırma Alanı

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde illere göre zeytin üretim miktarları incelendiğinde 2010 yılı itibariyle Gaziantep ili yaklaşık 31.506 tonluk üretimi ile bölge üretiminin yaklaşık %55'ini oluşturarak zeytin üretiminde ilk sırada yer almaktadır. Şanlıurfa ili ise; 2010 yılı itibariyle yaklaşık 3.962 ton üretimle bölge üretiminin sadece %6.94'ünü gerçekleştirmektedir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde illere göre zeytin verimi (ağaç/kg) incelendiğinde 2006-2010 yılları arasında Kilis yaklaşık %75'lik bir artışla verimin en fazla oranda arttığı ilimizdir. Gaziantep ilimizde ise 2010 yılı itibariyle verim yaklaşık 12.5 (ağaç/kg) olmasına rağmen 2006 yılına oranla verimin yaklaşık %40 düştüğü görülmektedir. Zeytinyağı üretiminde yeterli, güvenli ve düzenli hammadde temini önemli bir sorundur (Gökçe, 2003).

3.2. Yöntem

Araştırma bölgesinde zeytinyağı pazarlama organizasyonunu tam olarak ortaya koyabilmek amacıyla bu ürünleri işleyen tesislerle görüşmeler yapılmıştır. Araştırma alanında bulunan zeytinyağı fabrikaları Gaziantep Ticaret Odası, Gaziantep Ticaret Borsası, Nizip Ticaret Odası, Nizip Ticaret Borsası, Gaziantep İpekyolu Kalkınma Ajansı kayıtlarından faydalanılarak belirlenmiştir. Saha çalışmasında Tam Sayım yöntemi olarak derinlemesine mülakat kullanılmıştır. Araştırmada öncelikle Gaziantep Bölgesi içerisinde faaliyet gösteren zeytinyağı firmalarının iletişim bilgileri alınmıştır. Buna göre araştırmanın yapıldığı bölgede zeytinyağı üretimi ve/veya pazarlaması yapan fiilî çalışan 30 işletme bulunduğu tespit edilmiştir. Daha sonra bu işletmelerin zeytinyağı üretim ve/veya pazarlama faaliyetini sürdürüp sürdürmediği iletişim telefonları aracılığıyla öğrenilmiştir. Anket yöntemiyle gerçekleştirilen görüşmeler işletme sahiplerinin ofislerinde gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde kısmen yapılandırılmış bir soru cetveli kullanılmış, ancak görüşmenin seyrine göre bu soru cetveli dışına da çıkmıştır.

3.2.1. Anket Formlarının Hazırlanması

Anket formları tarım işletmelerinin bir bütün işletme ve pazarlama sırasında yaşanan sorunları, faaliyet sonuçlarını ortaya koymak için gerekli verileri sağlayacak şekilde hazırlanmıştır. Zeytinyağı işletmeleri için hazırlanan anket formunda ise

işletmelerin hukuki yapısı, işletmelerin kuruluş tarihi, sermaye durumu, kapasitesi, çalışma zamanı ve yöntemi ile ekonomik sonuçlarına ilişkin gerekli verileri almaya yönelik sorular sorulmuştur.

3.2.2. Anket Uygulaması

Hazırlanan taslak anket formları, pilot olarak belirlenen işletmelere uygulanmış, görülen eksiklik ve aksaklıklar doğrultusunda anket formu üzerinde değişiklikler yapılarak son şekline getirilmiştir.

3.2.3. Verilerin Değerlendirilmesi

Bu çalışmada elde edilen veriler; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki Gaziantep ilinin saha çalışmasının sonucunda, Gaziantep ilinin ilçelerinden Şehitkamil'de 2, Şahinbey'de 2, Nizip'te 21 ve Oğuzeli'nde 5 olmak üzere toplam 30 adet zeytinyağı fabrikası ile görüşmeler yapılması sonucu alınan yanıtlardan elde edilmiştir.

Çalışma; toplam 30 adet zeytinyağı fabrikasında Tam Sayım Yöntemi uygulanarak İşletmelerin tümüyle görüşmeler sonucunda gerçekleştirilmiştir. Görüşme sonucunda elde edilen anketlere ait her bir soru seçeneklerinin ayrı ayrı frekansları hesaplanmıştır. Analizler SPSS 19 Paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir.

4.BULGULAR ve TARTIŞMA

Araştırmada öncelikle Gaziantep bölgesi içerisinde faaliyet gösteren zeytinyağı İşletmelerinin faaliyet süreleri incelendiğinde; İşletmelerin çoğunluğunun son 5 yıl içerisinde faaliyet gösterdiği görülmektedir. İşletmelerin hukuki yapıları incelendiğinde işletmeler faaliyetlerine Aile şirketi olarak başlamışlardır. Zaman içerisinde işletmeler hukuki yapılarını Limited ve Anonim şirket olarak değiştirmişlerdir. İşletmeler babadan oğula geçen bir sistemle varlık göstermektedir. İşletmeler Personel istihdamını belli dönemler itibari ile gerçekleştirmektedirler. Belli dönemlerde gerçekleşen üretim faaliyetlerinde personel giderleri yüksek bir gelir kalemini oluşturmamaktadır. İşletmeler faaliyetlerini gerçekleştirirken çeşitli sorunlar ile karşı karşıya kalmaktadırlar fakat faaliyetlerini sekteye uğratacak en önemli sorun olarak elektrik ücretlerinin yüksek oluşunun faaliyetlerini etkilediğini belirtmişlerdir.

4.1. İşletmelerin Faaliyet Süresi

Bölgede toplam 35 adet zeytinyağı işletmesi bulunan Gaziantep'te 5 Adet işletme aktif olarak zeytinyağı üretimi gerçekleştirmediği için 30 adedi ile anket çalışması yapılmıştır. Bu

işletmelerin kuruluş tarihi dikkate alındığında % 40'ı 1-5 yıllık; %20'si 6-10 yıllık, %13.2'si 11-20 yıllık, %23.5'i 21-40 yıllık, %3.3'ü ise 40-60 yıllık işletmelerdir.Tablodan da anlaşıldığı gibi işletmelerin yarısından fazlasının faaliyet süresi 1-5 yıllık olarak görülmektedir.

Tablo 1: İşletmelerin faaliyet süresi

İşletme Faliyet Süresi (yıllık)	İşletme sayısı	Yüzdeler
1-5	12	40.0
6-10	6	20.0
11-20	4	13.2
21-40	7	23.5
41-60	1	3.3
Total	30	100,0

4.2.İşletmelerin Hukuki Yapısı

İşletmelerin hukuki yapısı dikkate alındığında % 43,3'ü limited şirketi, % 16,7'si kooperatif, %33.3'ü Anonim şirket, %6.7'si ise Şahıs veya Aile işletmesidir (Tablo 2). İşletmelerin çoğu limited şirketi olduğundan piyasadan zeytin temin edip zeytinlerden yağ üretimini gerçekleştirmenin yanı sıra, çevreden gelen üreticilerin zeytinlerini para ya da yağ karşılığında işlemektedirler.

Tablo 2: İşletmelerin hukuki yapısı

İşletmenin Hukuki Yapısı	İşletme	Yüzdeler
Limited	13	43,3
Koperatif	5	16,7
Anonim	10	33,3
Şahıs veya Aile	2	6,7
Total	30	100,0

4.3. Sermaye ve Yöneticilerin Yaş ve Eğitim Durumu

İşletmelerin sermayesi ise 500.000-1000.000 arasında değişmektedir. Sermaye ortalama olarak 750.000 lira olarak hesaplanmıştır. Bunun % 75'ini alet-makine, % 25'ini bina

oluşturmaktadır. Bu işletmelerin yıllık ortalama elektrik giderleri 7000 lira civarındadır. Diğer bakım ve tamir masrafları ise 10.000–20.000 lira aralığında değişmektedir. İşletmeler genelde kuyu suyu kullanmakta olup şebekeden su kullananların yıllık su gideri 500-2000 TL olarak bildirilmiştir. İşletmeler tarafından yatırım maliyetinin yüksek olduğu, elektrik kesintilerinin ve voltaj dalgalanmalarının çalışmaları aksattığı belirtilmiştir.

İncelenen işletme yöneticilerinin yaşları 28 ile 67 arasında değişmektedir. İşletmecilerin yaş durumları dikkate alındığında 21 kişi 28-37 yaş aralığında; 2 kişi 38-47 yaş aralığında; 2 kişi 48-57 yaş aralığında, 5 kişi ise 58-67 yaş aralığında bu sektörde faaliyet göstermektedir (Tablo 3). Bu işletmelerde yöneticilerin yaşları 28 ile 67 arasında değişirken, zeytincilikle ilgili deneyim süreleri 9–20 arasında değişmektedir.

Tablo 3: İşletme yöneticilerinin yaş durumu

İşletme Durumu	Yöneticisinin Yaş	İşletme Sayısı	Yüzdeler
	28-37	21	70,0
	38-47	2	6,6
	48-57	2	6,7
	58-67	5	16,7
	Total	30	96,7

Tablo 4'e göre işletmecilerin eğitim durumları dikkate alındığında %43.3'ü ilköğretim mezunu, % 23.3 'ü ortaokul mezunu, % 13.3 lise mezunu, % 10' u üniversite mezunu ve % 10'u ise yüksek lisans mezunu olduğu belirlenmiştir. Yüksek öğretim mezunu işletmeci sayısının düşük olması, genellikle bu tür işletmelerde eğitim almamış çocukların erken yaşta iş hayatına atılarak baba mesleğine devam etmesi ve mesleğin babadan oğula geçmesi şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4: İşletme yöneticilerinin eğitim durumu

İşletme Durumu	Yöneticinin Eğitim	Frekanslar	Yüzdeler
	İlköğretim	13	43,3
	Ortaokul	7	23,3

Lise	4	13,3
Üniversite	3	10,0
Y.lisans	3	10,0
Total	30	100,0

4.4. Üretim Sezonuna Başlama Tarihi

Anket yapılan işletmelerde zeytinyağı işleme takvimi dikkate alındığında sezona başlama tarihi olarak; 25 işletmenin Ekim ayı, diğer işletmelerin ise Eylül ve Aralık ayları olarak belirlenmiştir (Tablo 5). Bu nedenle çalışma süresi, çevreden gelen zeytin miktarına bağlı olarak bir ay ile üç ay arasında değişmektedir. İşletmeler genel olarak Ekim-Ocak ayları arasında 2-2,5 ay bazıları da 3 ay çalışmaktadır. Şubat ayından sonra işletmeler genel olarak bakıma alınmaktadır. Sabun ve benzeri yan ürünler üreten işletmeler ise faaliyetlerine daha uzun süre devam etmektedir.

Tablo 5: İşletmelerin sezona başlama tarihi

Sezona başlama Tarihi	İşletme Sayısı	Yüzdeler
Eylül	3	10,0
Ekim	25	83,3
Aralık	2	6,7
Total	30	100,0

4.5. Üretim Sezonu Bitiş Tarihi

Anket yapılan işletmelerde zeytinyağı işleme takvimi dikkate alındığında; 19 işletmenin Aralık ayı, diğer işletmelerin ise ocak ve şubat aylarında sezonu kapattığı belirlenmiştir. (Tablo 6).

Tablo 6: İşletmelerin sezon bitiş tarihi

Sezon Bitiş Tarihi	Frekanslar	Yüzdeler
Ocak	8	26,7
Şubat	3	10,0
Aralık	19	63,3
Total	30	100,0

4.6. Daimi Personel İstihdam Durumu

Anket yapılan 30 adet işletmenin % 70.3 'sı yani 21 adet işletme 1-5 kişi aralığında daimi personel istihdam ederken geriye kalan 9 işletmede yani %29.7'si 6-12 kişi arasında daimi işçi istihdam ettirmektedir (Tablo 7). Zeytinyağı işletmelerinin geneli her ne kadar tam kapasite ile çalışmasa da zeytin sezonunda ürün birikimini karşılamak için gece de ikinci vardiya olarak çalışabilmektedir. İşletmelerde daimi işçi olarak çalıştırılan bu işçilerin zeytinyağı üretimindeki çalışma süreleri oldukça (maliyetleri yüksek olduğundan) düşüktür.

Tablo 7: İşletmelerde daimi personel istihdam durumu

Daimi Personel sayısı	İşletme Sayısı	Yüzdeler
1-5	21	70,3
6-12	9	29,7
Total	30	100,0

4.7. Geçici Personel İstihdam Durumu

Anket yapılan işletmelerde 12 adet işletmede işgücü olarak % 33.3 'ü (1-5 kişi), %40'ı (6-10 kişi) ve %26,7'si (11-20 kişi) geçici işçi çalıştırmaktadır (Tablo 8).Tablodan da görüldüğü üzere işletmelerdeki işgücü oranı değişkenlik göstermektedir.Bu durum faaliyet sürelerinin değişkenliğine bağlı olarak farklılık göstermektedir.

Tablo 8. İşletmelerde geçici personel istihdam durumu

Gecici Personel Sayısı	İşletme Sayısı	Yüzdeler
1-5	10	33,3
6-10	12	40,0
11-20	8	26,7
Total	30	100,0

4.8. Vardiyalı Personel İstihdam Durumu

Anket yapılan işletmelerde 16 adet işletmede işgücü olarak % 53.3'ü vardiyalı işçi çalıştırmadığı belirlenmiştir. Diğer işletmelerdeki vardiyalı işçi oranları; 6 işletmede vardiyalı personel sayısı %26.7'si (1-5 kişi) ve %13.3'ü ise (6-10 kişi)

arasında değişmekle birlikte %10'nda (11-20) arasında olduğu belirlenmiştir (Tablo9).

Tablo 9: İşletmelerde vardiyalı personel istihdam durumu

Vardiyalı Personel İşçi	İşletme Sayısı	Yüzdeler
0	16	53,3
1-5	6	26,7
6-10	4	13,3
11-20	4	10,0
Total	30	100,0

4.9. Aylık Personel Giderleri Durumu

Anket yapılan işletmelerin büyük çoğunluğunda yaklaşık 24 adet işletmede %73.3'ü aylık daimi işçiye 1000-1200 lira arasında ücret ödendiği, geri kalan 6 işletmede %26.7'sinde ise aylık 1300-1500 lira ücret ödendiği belirlenmiştir (Tablo 10).

Tablo 10: İşletmelerde aylık daimi personel gider durumu

Aylık Daimi Personel Gider (TL)	İşletme Sayısı	Yüzdeler
1000-1200	24	73,3
1300-1500	6	26,7
Total	30	100,0

Anket yapılan işletmelerin büyük çoğunluğunda yaklaşık 25 adet işletmede %83.3'ü aylık geçici işçiye 1000-1200 lira arasında ücret ödendiği geri kalan 5 işletmede %17.7'sinde ise aylık 1300-1500 lira ücret ödendiği belirlenmiştir (Tablo 11).

Tablo 11: İşletmelerde aylık geçici personel gider durumu

Aylık Geçici Personel Gider (TL)	İşletme Sayısı	Yüzdeler
1000-1200	25	83,3
1300-1500	5	17,7
Total	30	100,0

Anket yapılan işletmelerin büyük çoğunluğunda yaklaşık 15 adet işletmede %56.7'si aylık vardiyalı işçi çalıştırmadığı görülmüştür. Geriye kalan 8 işletmede aylık vardiyalı işçi ücreti 1000-1200 lira arasında değişmekle birlikte 7 işletmede ise %20.0 'sinde ise aylık 1300-1500 lira ücret ödendiği belirlenmiştir (Tablo 12).

Tablo 12: İşletmelerde aylık vardiyalı personel gider durumu

Aylık Vardiyalı Personel Gider((TL)	İşletme Sayısı	Yüzdeler
00	15	56,7
500-1000	8	23,3
1100-1500	7	20,0
Total	30	100,0

Tablo 13'den anlaşıldığı üzere işleme tesislerinin en büyük sorunu %33.3 ile elektrik enerji giderlerinin fazlalığıdır. Bu durum işletme sahiplerinin üretimlerini kısıtlı tutmasına neden olurken tesis çalışanlarının ücretine de yansiyabilmektedir. Yeterli laboratuvar olmayışı, tahlillerin özel olarak yaptırılmasına neden olduğu için belli dönemlerde ücret artışı işletme sahipleri için sorun oluşturabilmektedir.

Tablo 13. İşletmelerde zeytinyağının üretimi sırasında işletmenin önemli sorunları

Üretimimde İşletmenin Önemli Sorunları	İşletme Sayısı	Yüzdeler
Laboratuvarların azlığı	4	13.3
Tahlil ücretlerinin fazlalığı	9	30.0
Elektrik ücreti fazlalığı	10	33.3
Rafinasyon tesisinin olmaması	5	16.7
Dolum tesisinin azlığı	2	6.7
Total	30	100

5. SONUÇ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Gaziantep ili zeytin ve zeytinyağı işletmelerinin ekonomik analizine yönelik olarak yapılan bu çalışmanın amacı araştırma bölgesindeki zeytin ve zeytinyağı işletmelerinin ekonomik yapısını ortaya koymak, ekonomik faaliyet sonuçlarını tespit etmek ve üreticilerin sorunlarını incelemektir. Gaziantep ili genelinde faaliyet gösteren 30 adet zeytinyağı işleme tesisinden elde edilen veriler ile birliktesaha çalışmasının sonucunda ve Nizip Zeytinyağı 2014 Raporu

da dikkate alınarak, tesislerin hukuki şekilleri, faaliyet süresiortaya konulmuştur.

İşletmelerde daimi işçi olarak çalıştırılan işçilerin zeytinyağı üretimindeki çalışma süreleri oldukça (maliyetleri yüksek olduğundan) düşük bulunmuştur.

Yüksek öğretim mezunu işletmeci sayısının düşük olması, genellikle bu tür işletmelerde okumamış çocukların erken yaşta iş hayatına atılarak baba mesleğine devam etmesi sorunlar arasında gösterilebilir.Bu durumun ortadan kaldırılması için babadan oğula geçen bir meslek olmanın yanısıra işletmecilerin kendilerini ve işletmelerini geliştirmek için yeni teknolojiler ve sektör ile ilgili sürekli eğitimler almaları son derece önemlidir. Bu konuda uzmanlaşmış kurumlar ve bölge üniversiteleri ile işbirliği içinde projeler geliştirilmesi ve gerektiğinde yurt dışı tecrübesi edinmeleri sağlanmalıdır.Ayrıca işletmeler tarafından yatırım maliyetinin yüksek olduğu, elektrik kesintilerinin ve voltaj dalgalanmalarının çalışmaları aksattığı tespit edilmiştir.Bu durumun çözülmesi için gerekli kuruluşlar ile görüşmeler gerçekleştirilmeli bu konuda teşvikler arttırılmalıdır.

Dolum tesislerinin az olması gerekli teşviklerin takibi yapılarak arttırılabilir.Ayrıca laboratuvarların az olması nedeniyle yaşanan sorunlar özellikle üniversiteler ile görüşülerek ekonomik olarak çözüme kavuşturulabilir.

Özellikle hasat edilen zeytinin çuvallarla taşınması ve bekletilmesi zeytin kalitesini dolayısıyla da nihai ürünün kalitesini olumsuz etkilemektedir.Hasat sırasında, ağaçların zarar görmesini engelleyecek modern hasat tekniklerinin en azından taraklar gibi basit el aletlerinin kullanımı yaygınlaştırılmalı, kasalarla taşıma teşvik edilmelidir (Seçer, 2001).

Etkin bir üretici örgütlenmesi sağlanmalı ve kooperatifleşme oranı arttırılmalıdır.Bölgede zeytin halleri, zeytin ve zeytinyağı kooperatifi aracılığı ile doğru alım yapılması sağlanmalıdır.

Kaynakça

Gökçe, O. (2003).“Türkiye’de Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Sektörünün Üretim Öncesi Sorunları Üzerine Bir İnceleme” Türkiye I. Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Sempozyumu Bildirileri.Çiğli-İzmir.18-23.

Seçer, A. (2001). Doğu Akdeniz Bölgesi’nde Zeytin ve Zeytinyağı Üretimi, Pazarlaması Bölgede Zeytinciliği Geliştirme Olanakları. (Doktora Tezi) Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. TEPGE Yayın No: 206. ISBN: 978-605-4672-05-9

Türkiye İstatistik Kurumu.(2013) . 12.03.2014, <http://www.tuik.gov.tr>

Yavuz, O. Gürbüz, B. (2000). “Türkiye Zeytin ve Zeytinyağı Sektörünün Üretim ve Pazar Yapısı, Sorunlar ve Çözüm Önerileri “, 1. Zeytincilik Sempozyumu, Bursa.412-419.

Pala, Y., A. Nogay, E. Damgacı & M. Altın,(2001).Zeytin Bahçelerinde Entegre Mücadele Teknik Talimatı.Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Bitki Sağlığı Araştırmaları Daire Başkanlığı, Ankara, 84 s.

Anonim , 2014. Nizip Zeytinyağ Sektör Analizi Raporu, NİZİP Ticaret Odası 2014 30s.